

D ů v o d y:

Podle čl. V č. 2 zákona ze dne 11. prosince 1934 č. 251 Sb. z. a n. není proti rozhodnutím druhé stolice o úpravě styků rodičů s dětmi dalšího opravného prostředku. Leč v projednávaném případě nejde o úpravu styků rodičů s dětmi, nýbrž o to, zda nemanželský otec má vůbec právo se svým nemanželským dítětem osobně se stýkati. V této otázce jest proto dovolací rekurs přípustný. Nelze mu však vyhověti. Jde o dovolací rekurs proti srovnalým rozhodnutím nižších soudů ve smyslu § 46, odst. 2 zákona č. 100/31 Sb. z. a n. podaný pro nezákonnost. Podle čl. V č. 1 zákona č. 251/34 jest nezákonným takové opatření nebo usnesení, které se přiči jasnému a nepochybnému znění nebo smyslu zákona, jehož bylo nebo mělo býti na případ užito. Otázka, zda nemanželský otec má vůbec právo na styk s nemanželským dítětem, není v zákoně jasným a nepochybným způsobem vyřešena a nejde proto o nezákonnost.

Čís. 15250.

Zanikl-li směnečněprávní nárok, musí směnečný věřitel tomu, kdo uhradil směnečný dluh, vydati vše, co bylo dáno k zajištění směnečného dluhu, tedy i postoupiti zpět pohledávky postoupené k zajištění dluhu.

(Rozh. ze dne 3. června 1936, Rv I 1762/34.)

Žalobkyně přednesla, že jí žalovaná firma poskytla v roce 1932 úvěru až do výše 10.000 Kč. Jako zajištění dala žalobkyně 2 depotní směnky po 5.000 Kč, dále podílní listinu jednoho peněžního ústavu R. nom. 10.000 Kč a postoupila pohledávky dohromady více než 19.000 Kč. Dne 2. ledna 1933 učinila žalovaná obě shora jmenované depotní směnky dohromady 10.000 Kč splatnými k 1. dubnu 1933 a předala je určité spořitelně. Poněvadž žalující musí směnky u této spořitelny vyplatiti a částečně také již je vyplatila, je úvěr u žalované firmy vyrovnán a zbývá ve prospěch žalobkyně ještě částka 290 Kč. Po zahájení vyrovnání a konkursu o jmění žalované firmy byl vyrovnací správce a také správce podstaty vyzván, aby zpět postoupil postoupené částky ve zbytku 13.522 Kč, poněvadž žalobkyně má proti konkursní podstatě pohledávku 290 Kč, a dlužníci postoupení nesmějí žalobkyni následkem cesse zaplatiti. Poněvadž správce konkursní podstaty odepřel tak učiniti, domáhá se žalující firma výroku, že žalovaná jest povinna postoupené jí pohledávky zpět postoupiti. N i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, v r c h n í s o u d z těchto důvodů: Žalovaná vytýká, že prvý soud ve vyplacení smének akceptantkou, žalobkyní, spatřuje liberování žalované od dluhu, kdežto závazek žalované vůči oné spořitelně ze žíra dále trval, dokud spořitelna žalovanou ze závazku směnečného nepropustila. Po té stránce bylo zjištěno, že žalující firma obě směnky

i protestní výlohy vyplatila a že v její knihách byl směnečný dluh odúčtován a že pro ni byl dluh žalované úplně zaplacen, a z toho důvodu, že směnky vydala. Z toho je zřejmé, že spořitelna si ani žádné nároky proti žalované nečinila, když směnky plně odúčtovala, ježto jí byly proplaceny resp. byly po částečném splacení prodlouženy vystavením nových. Je tedy toto určité prohlášení spořitelny jako osoby směnečně oprávněné směrodatné, a takové odúčtování rovná se plně propuštění žalované ze závazku. Proto, když v dubnu 1933 byly žalující firmou závazky vyrovnány resp. nová úprava jich provedena, zanikl závazek žalované vůči spořitelně, směnečný i civilněprávní, a ani spořitelna nemohla by jej s úspěchem proti žalované uplatňovati. Když už tedy od začátku dubna 1933 na straně žalované směnečněprávní závazek zanikl, nebylo důvodu k zadržování recesse se strany žalované, která neučinila tak ani během procesu, ač se dověděla dokonce, že spořitelna nemá směnky v rukou.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Po skutkové stránce bylo zjištěno, že žalobkyně firma S. obě směnky i protestní výlohy vyplatila. Po právní stránce se odvolací soud jen nepřesně vyjádřil, poněvadž žalobkyně zaplatila jen jednu směnku znějící na 5.000 Kč a protestní výlohy, kdežto druhou směnku nahradila žalobkyně tím, že uzavřela se spořitelnou nové právní jednání, z něhož žalovaná firma byla vypuštěna. Nešlo tedy v tomto druhém směru o hotové placení, nýbrž o novou smlouvu, kterouž byla žalovaná z ručebního závazku propuštěna. Jest proto uvedená nepřesnost vyjádření odvolacího soudu věcně bezvýznamná. Podržela-li zmíněná spořitelna přes to obě směnky v úschově jen proto, že žalobkyně si je neodebrala, nemohla z nich důvodně odvozovati žádný směnečný nárok proti žalované firmě, když na nich dokonce potvrdila dne 1. dubna 1933, že valutu obdržela a tím je znehodnotila, a když směnečný dluh ve svých knihách odepsala. Ani obecnoprávního nároku neměla spořitelna proti žalované firmě, když podle skutkového zjištění byl dluh této firmy novou smlouvou (§ 1375 obč. zák.), uzavřenou spořitelnou se žalobkyní, plně uhrazen («voll bezahlt»), byť ne hotově, nýbrž jiným smluvním způsobem (§ 1414 obč. zák.). Neodůvodněnou jest výtku, že žalovaná firma nebyla povinna zpět postoupiti žádané pohledávky, dokud jí žalobkyně směnky nevrátila aneb aspoň neprojevila ochotu k jich vrácení (§ 1052 obč. zák.). Neboť nehledíc ani k tomu, že žalobkyně projevila tuto ochotu za sporu, nelze nárok žalované na vrácení směnek opřít o žádné zákonné ustanovení. Naopak, uhradila-li žalobkyně svůj směnečný dluh, vznikl jí nárok na vrácení směnek (§ 35 směn. zákona čís. 1/28 Sb. z. a n.), a o případ podle § 50 směn. zákona tu nejde. Ani s obecnoprávního hlediska nelze tvrzený nárok žalované uznati, neboť, uhradila-li žalobkyně směnečný dluh, zanikl důvod zajištění

proti žalované firmě a musila jí tato vydati nebo opatřit vše to, čeho žalobkyně k zajištění jí poskytla, tudíž i směnky, a nejde proto ani o předčasnost žaloby.

Čís. 15251.

K § 1346, odst. 2 obč. zák.

Ustanovení § 1346, odst. 2, obč. zák. nevylučuje, aby byly při výkladu písemné smlouvy rukojemské zhodnoceny skutečností listinou neosvědčené na základě jiných důkazních prostředků.

(Rozh. ze dne 3. června 1936, Rv I 1824/34.)

Žalobce přednesl, že se mu žalovaná podle záruční listiny ze dne 16. prosince 1930 zaručila jako rukojmí a plátce za dluh A. M., kdyby tato firma řádně a včas do určitého dne svůj dluh žalobci nezaplatila. Poněvadž tyto předpoklady nastaly, domáhá se žalobce na žalovanou jako rukojmí a plátkyni zaplacení onoho dluhu. *N i ž š í s o u d y* zamítly žalobu, *o d v o l a c í s o u d* z těchto důvodů: Obsah záruční listiny ze 16. prosince 1930 a prohlášení z téhož dne byly již prvním soudem řádně oceněny. Třebas rukojemské prohlášení o citované záruční listině nebylo podle slovního znění učiněno závislým na nějaké podmínce, dlužno vzít v úvahu, že listina ta obsahuje také odstavec, že směnečný dluh žalované za firmou M. do výše 100.000 Kč u Ústřední záložny tato firma zaplatí, takže směnka od jmenované firmy bude žalované zpět vydána. Toto vyjádření bylo by bezúčelné, kdyby jím neměl býti dán výraz, že ručení žalované nastati má teprve, až žalovaná zproštěna bude závazku u zmíněné ústřední záložny, po případě až žalobce uzavře s firmou M. společenskou smlouvu. Tomuto výkladu nasvědčuje vyjádření z téhož dne jako záruční listina, že se uvedená záruční listina vydává žalobci vzhledem k prohlášení A. M-a a další osoby, že jsou v zásadě dohodnuti utvořit společenskou smlouvu a že žalované na její požádání budou přístupné obchodní knihy. Pro tento výklad mluví nepřisežná výpověď žalované podporovaná svědectvím tří osob. Těmito důkazy již první soud správně zjistil, že záruka za pohledávku žalobcovu proti firmě A. M. byla žalovanou převzata jen pod tou podmínkou, že žalobce s A. M-em uzavrou veřejnou obchodní společnost, že tak umožněna bude A. M-ovi další existence a že žalovaná bude tak zbavena stávající záruky za dluh téže firmy u uvedené záložny. Hledě ke skutkovým zjištěním prvního soudu, je i právní posouzení správné. Neboť, když záruka převzata byla žalovanou jen za podmínky, že žalobce uzavře s A. M-em společenskou smlouvu a že žalovaná zproštěna bude závazku u ústřední záložny, což se nestalo a státi již nemůže, je zamítnutí žaloby plně odůvodněno, ať se věc posuzuje dle obchodního nebo občanského zákona.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.